

სურათი: საქართველოს კომუნისტური პარტიის საკრებულოს სესიის დროს.

უაღრესად საპასუხისმგებლო საქმე

კომუნისტური პარტია და საბჭოთა მთავრობა უდიდეს ყურადღებას აქცევენ მოზარდი თაობის ფიზიკურ და ინტელექტუალურ აღზრდის საქმეს. ჩვენს ქვეყანაში შექმნილია ყველაფერი იმისათვის, რათა ბავშვთა შორის ფართო გავრცელება პიროვნული ფიზიკურ-სპორტული აღზრდა და სპორტის ამაღლი დადასტურებაა ის ფაქტი, რომ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობის რეზოლუციაში ხაზგასმულია ბავშვებთან ფიზიკულ-სპორტული მუშაობის უდიდესი მნიშვნელობა.

ამასთან დაკავშირებით დიდი ამოცანება დასახულია ჩვენი რესპუბლიკის ფიზიკულ-სპორტული ორგანიზაციების, განათლების შესაბამისი ორგანოების წინაშე, თუ როგორ უზრუნველყვინებენ ბავშვთა შორის, რა პირობებს შექმნიან მათ სპორტში მუშაობისათვის, რომ უზრუნველყვინონ მათი სპორტული მომზადებისათვის, რომ უზრუნველყვინონ მათი სპორტული მომზადებისათვის, რომ უზრუნველყვინონ მათი სპორტული მომზადებისათვის...

ჩვენს რესპუბლიკაში სპორტული გავრცელება და სიყვარული აქვს ბავშვთა შორის და უდავოა, რომ საქართველოს ნორჩ სპორტსმენთა მიერ მოპოვებული წარმატებები საკავშირო ასპარეზზე პირდაპირი შედეგია სპორტის მასობრივობისა ჩვენს სკოლებში. ყოველწლიურად იზრდება მოზარდთა შეჯიბრებების რიცხვი, მატულობს მათში მონაწილეთა რაოდენობა და ცალკეულ სპორტსმენთა ტექნიკური მაჩვენებლები.

საქართველოს სპორტულმა დეპარტამენტმა გააუღო წიგნი შესახებ წარმატებას მიაღწია მოსწავლეთა IV საკავშირო სპორტულიადაზე. ჩვენს რესპუბლიკის ნორჩმა წარმატებულებმა დაიკავეს 6 პირველი, 2 მეორე და 8 მესამე გუნდური ადგილი, ხოლო პირად ჩათვლაში მათ 50 საპრიზო ადგილი ხვდათ წილად. საქართველოს სპორტსმენებმა სპორტულიადაზე დაიკავეს საერთო მესამე ადგილი. ეს, რა თქმა უნდა, დიდი მიღწევაა.

მაგრამ არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება მივეცეთ თვითკამათს და ასეთი საერთო მნიშვნელობის წარმატებათა მიღმა არ ვიპოვოთ...

ი. ბოჭორიძე, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკულ-სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე.

ბრძოლით იმ ნაკლოვანებების წინააღმდეგ, რომლებსაც ჯერ კიდევ აქვთ ადგილი ჩვენს მუშაობაში, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემაში შემავალ ზოგადსაგანმანათლებლო და სპორტულ სკოლებში ჯერ კიდევ ბევრ სერიოზულ ნაკლოვანებას აქვს ადგილი მოსწავლეთა შორის ფიზიკულ-სპორტული მუშაობის დარგში.

მთელ რიგ სკოლებში არ არის შექმნილი ფიზიკური კულტურის ძირეული კოლექტივები, რის გამოც შეჯიბრებები ეწყობა იშვიათად, შემთხვევით და სპორტული მომზადებისათვის არ არის უზრუნველყოფილი საჭირო საშუალებები. არაა დადგენილი სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებები და სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებები...

დასამალი არაა, რომ მასწავლებელთა შორის ბევრი არ ზრუნავს თავისი იდეურ-ეთიკური დონის ასაშენებლად და ცხოვრობს ძველი ბავშვით. ყოველთვის ამის შედეგად, ზოგიერთ სკოლაში არ ხდება სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული მასალის სრულად ათვისება, მშენიშნისათვის ხარისხიანი მომზადება.

სუსტადაა დაყენებული საქმე მთელ რიგ რაიონულ ბავშვთა სპორტულ სკოლებშიც, სადაც არაა დადგენილი სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებები. ამის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზია ის, რომ სპორტსკოლებში მომუშავე მწვრთნელთა საგონიბო ნაწილს არ გააჩნია სათანადო სპორტული მომზადება და არ შეუძლია ხელი შეუწყოს სპორტსმენის ზრდას. თუ ამას დაემატებთ იმ გარემოებასაც, რომ ბევრი მათგანი შეთავსებით მუშაობს რამდენიმე ადგილას, მას იმისი დროც კი აღარა აქვს, რომ თავისი ამ ცოდნის არც თუ ისე მდიდარი ბაგაჟი მოახმაროს ბავშვის სპორტულ სრულყოფას.

არც სპორტული ბავშვისა და ინტელექტუალური ბავშვის დასავსებას უზრუნველყოფს სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებების არარსებობა. მთელ რიგ სკოლებს, განსაკუთრებით რაიონებში, სრულიად არ გააჩნიათ სპორტული დარბაზები, მოედნები, ხოლო არსებულ ბავშვებს ჰქონდათ საფუძვლიანი შეკეთება. რასაკვირველია, ასეთ პირობებში შეუძლებელია როგორც სასწავლო, ისე კლასიკურად მუშაობის გეგმიანად და ხარისხიანად შესრულება.

ბევრი სკოლის დირექტორი არ ზრუნავს სასწავლო-სპორტული აღზრდის შექმნაზე, ან მათს დამხმარებელს საკუთარი ძალებით, თუმცა ამის შესაძლებლობა ყველგან არის. საჭიროა მხოლოდ საქმასადმი სიყვარული და ერთგულება.

მაგალითად, ბათუმის მე-5 საშუალო სკოლაში (ფიზიკურ აღზრდის მასწავ-

ლებელი ი. ბოჭორიძე) სპორტული მომზადებისათვის დიდი ყურადღებაა დასახული. აქვე უზრუნველყოფილია სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებები, ხოლო სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებები...

თელავის რუსულ საშუალო სკოლაში (ფიზიკურ აღზრდის მასწავლებლები ი. მეტეხიანი და ა. გვარამია) გასულ წელს არ მომზადებულა არც ერთი იმედი და მშენიშნისათვის საჭირო საშუალებები...

სოხუმში (განათლების განყოფილების გამგე ვ. ხუბულავა) არაა დადგენილი სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებები. მთელ რიგ სკოლებში არ არის დადგენილი სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებები...

გურჯაანის რაიონის სოფ. გეჯიანის საშუალო სკოლაში (ფიზიკური აღზრდის მასწავლებლები ვ. კიანაშვილი და ნ. ყალბაგაშვილი) გააჩნია კარგი სპორტდარბაზი და მოზარდთა შორის სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებები...

ანალოგიური მავალითების მოყვანა შეიძლება თბილისის, ხაშურის, კაჭრეთის, წულუკისა და სხვა სკოლების სინამდვილედაც. განათლების განყოფილებები, ფიზიკულ-სპორტული კომიტეტები სრული ყურადღებით არ ეკიდებიან ფიზიკულ-სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებების განვითარების საკითხს. მთელ რიგ სკოლებს, განსაკუთრებით რაიონებში, სრულიად არ გააჩნიათ სპორტული დარბაზები, მოედნები, ხოლო არსებულ ბავშვებს ჰქონდათ საფუძვლიანი შეკეთება. რასაკვირველია, ასეთ პირობებში შეუძლებელია როგორც სასწავლო, ისე კლასიკურად მუშაობის გეგმიანად და ხარისხიანად შესრულება.

შეიძლება გავეთვინო, ვიდრე კეთდება. ბავშვთა შორის ფიზიკულ-სპორტული მუშაობის გაუმჯობესება ჩვენი პირველი ამოცანაა. სახალხო განათლების საბჭოებისა და კომიტეტების სხდომებზე სისტემატურად უნდა იქნას განხილული სკოლებში ფიზიკური აღზრდის საკითხები. საჭიროა კონკრეტულად იქნას დასახული ღონისძიებანი სპორტული ბავშვის ასაგებად, ინვენტარის შესაძენად და, ამასთან, ეს ღონისძიებანი ქალაქებს, სოფლებს, სოფლის სოფლებს უნდა იქნას დასახული.

არადასრულებულია წარმოების ნიშნისათვის და თანრიგისათვის მომზადება სპორტსკოლებში. აქ ზრდი მუშაობაში არ სრულდება გეგმები, ან თუ სრულდება — მომზადების ხარისხი შორსაა დგას სასურველისაგან. სპორტსკოლებში გადაჭრით და პრინციპულად უნდა დაისვას შემდეგი საკითხი: ის მწვრთნელები, რომლებიც ვერ ათბევენ თავს დაკისრებულ მოვალეობას და ვერ იძლევიან პროდუქციას, უნდა განთავისუფლდნენ სამუშაოდან. მშენიშნისათვის და სპორტსმენთა თანრიგისათვის მომზადების საქმე პირველ პლანზე უნდა იქნას წამოწეული.

აუცილებელია საქართველოს წარმოადგენს უფრო ზნობრივ მოქმედებას დიდი მასშტაბის შეჯიბრებანი. მოზარდი სპორტსმენი თავიდანვე უნდა შეეჩვიოს შეჯიბრებაში გამოსვლას. მიიღოს გამოცდილება, გარდა ამისა, ფართო საზოგადოებრივად უნდა გაიხილოს მათი ეს დიდი დადევნება. ამისათვის უნდა იქნას დადგენილი სპორტული მომზადებისათვის საჭირო საშუალებები.

ყოველი სკოლის ხელმძღვანელობის, პედაგოგიური კოლექტივის, კომპარტიული ორგანიზაციების საბაზო მოვალეობაა უფრო მეტი სერიოზულობითა და პასუხისმგებლობით, მეტი გულსხმიანობით მოეკიდონ ფიზიკური აღზრდის საქმეს, ხოლო ფიზიკულ-სპორტული კომიტეტებმა, სპორტსაზოგადოებებმა — ყოველმხრივი დახმარება გაუწიონ ნორჩ სპორტსმენებს. ეს აქნება ჩვენი მომავალი წარმატების საფუძველი.

ახალი წიგნები 1958 წელს

საქართველოს სსრ სახელმწიფო გამომცემლობა „საბჭოთა საქართველო“ 1958 წელს პოლიტიკურ, სოციალ-დემოკრატიულ, მხატვრულ, სასოფლის-მეურნეო და სამედიცინო ლიტერატურასთან ერთად მკითხველებს მიუწვდის ახალ წიგნებს ფიზიკურ კულტურასა და სპორტზე. დარგობრივი ლიტერატურის რედაქციის, რომელსაც დავალებული აქვს ფიზიკულ-სპორტული ლიტერატურის გამომცემლობა, 1958 წლის საგან-მომწელო გეგმაში შეტანილი აქვს მეცნიერული, მეცნიერულ-პოპულარული, მემორიული და სხვა სახის როგორც ორ იგინალური, ისე თარგმნილი ლიტერატურა სპორტის სხვადასხვა სახეობაში.

ორიგინალური ლიტერატურიდან მკითხველებს უახლოვს ხანში მძიმე პირობებში ვ. კუნძულის წიგნი „ცილების ცვლა კუნთოვანი მუშაობისა და წვრთნის დროს“. ნაშრომში განხილულია მთიანი ჰავის პირობებში ნეოთერებათა ცვლაში კუნთოვანი მუშაობისათვის დაკავშირებით გამოწვეული ცვლილებები. სპორტის დასახურებელი ოსტა-

ამას წინათ შევიტყვე, რომ საბჭოთა კავშირის მასშტაბით ინტერესებს სპორტის ახალი სახეობა — მშვილდოსნობა.

ახალმა სახეობამ დიდად დაიმართერა და გადაწყვიტე მშვილდოსნობაში შეტანილია. სამწუხაროა ეს სურვილი ვერ განხორციელდა ვინაიდან თბილისში არ აღმოჩნდა მშვილდოსნობის სექცია. მიუხედავად ამისა „სოვეტსკი სპორტის“ რედაქციას, რომელმაც მიზანსახა, რომ სპორტის ახალი სახეობის დანერგვა მთლიანად აღვიღოთ ირგანისათვის ინიციატივაზე და მოვიყოლოთ. ჩემის აზრით ჩვენთან ამ საკითხის მოგვარება თბილისის ფიზიკულ-სპორტული კვლევის ცენტრში, რომელიც დაარსდა, რომ მშვილდოსნობის ინტერესი თურმე მასობრივად მზადდება ლვოვის „დინამოს“ მთავარ მწვრთნელის ფაბრიკაში და მისი ლაშქრეუბა 100 მანეთს შეადგენს. გვეტრობ, დროა თბილისის კომიტეტმა, და არა მარტო მან, დროულად იზრუნოს მშვილდოსნობის სექციის ჩამოყალიბებისა და მისი ნაყოფიერი მუშაობისათვის.

ა. გრიგორიანი

ტი გ. ანთაძე თავის წიგნში „ფიზიკური აღზრდის მოგონებანი“ მოგვითხრობს თბილისის „დინამოს“ ოსტაძრებში მუშაობის მიერ პოლონეთისა და რუმინეთის ჩატარებულ ამხანაგურ შეჯიბრებებში შექაბე.

გამოსაცემად მზადდება აგრეთვე ლ. გიორგაძის ნაშრომი „მძლეოსნობა“. რომელშიც მძლეოსნობის სხვადასხვა სახეობაში განხილულია მშენიშნისათვის საჭირო საშუალებები.

ალბინოზის დარგში გამოცემა კრებული „კავკასიონზე“, რომელიც შედგება ალბინოზების მომზადებისათვის საჭირო საშუალებების შესახებ. გამოცემისათვის მზადდება აგრეთვე ლ. გიორგაძის ნაშრომი „მძლეოსნობა“. რომელშიც მძლეოსნობის სხვადასხვა სახეობაში განხილულია მშენიშნისათვის საჭირო საშუალებები.

ბულგარული წარმოადგენს ნილი აგრეთვე ს. ჯავახიძის „ახალი წიგნები“ ვარწყვარზე 1926 წლის მემორიული „გ. გიორგაძის“ და სხვ. კრებული.

ზოგიერთი გეოგრაფიული სახელწოდება ხუთვერსიან რუკაზე, მ. მარუაშვილის „თუშეთის ბალეტიკაზე“, ა. ასლანიშვილის „ჯამბაზის მწვერვალებზე“ და ი. გიგინეიშვილის „პუტის აადუმლობები“. წიგნი დართული აქვს სახელობითი სია და მოკლე ბიოგრაფიული ცნობები საქართველოს მოწინავე მთამწველებს შესახებ, აგრეთვე საქართველოს მთამწველთა ავლებს მატყენი.

ეს კრებული ძვირფასი შენაძენი იქნება ქართულ საბჭოთა ალბინოსთარ ლიტერატურაში. თარგმნილი ლიტერატურიდან გამოცემა ლ. ლასკერის „ჰიდრაქის თამაშის სახელმძღვანელო“ (თარგმანი ა. ებრაღიძისა). წიგნი ქართულ ენაზე გამოდის მეორედ, შევსებულ და შესწორებულ სახით. გამოდის აგრეთვე შეჯიბრების ოფიციალური წესები მძლეოსნობაში.

გარდა ზემოაღნიშნული წიგნებისა გათვალისწინებულია აგრეთვე სხვადასხვა სახის ტურისტული ლიტერატურის გამოცემა.

მ. გარი

(დასასრული)
განვლო ცხარე დღეებში. ჰადრის მოყვარულნი, ისევე, როგორც ტურნირის მონაწილეები, კიდევ არა ერთხელ გადაითამაშებენ ჩემპიონატის პარტიებს, რათა უფრო ახლოს გაეცნონ მათ. ჯერ, რასაკვირველია, ძნელია ლაპარაკი ჩემპიონატის შემოქმედებით მხარეზე. ერთი კი ცხადია, რომ გამარჯვებულთა მიღწევები მაღალ შეფასებას იმსახურებს. ჩვენ აქ არ შევედგებით პეტროსიანისა თუ ტალის, სპასისა და ბრონშტეინის, გელერისა თუ ავერბახის თამაშის განხილვას. გვიდა მხოლოდ ორიოდე სიტყვა ვთქვათ ბ. გურგენიძის შესახებ.

ნიჭიერმა ქართველმა ოსტატმა ჩემპიონატში მხოლოდინს გადააჭარბა. მისი პარტიების უმრავლესობა მეტყველებს ამჟამად ზრდაზე, ჰადრის სიღრმის ნამდვილ გაგებაზე. ამ მხრივ განსაკუთრებით დამაახსიათებელია მისი პარტიები მ. ტაიშანოვთან, ბ. სპასისთან, ე. გელერთან და ა. კოტეიანთან. ბ. გურგენიძე თავისი თამაშით მიუახლოვდა გროსმაისტერულ კლასს. ამაზე მეტყველებს მისი სპორტული მაჩვენებლებიც. თუ ვაივთავალისწინებთ იმას, რომ XXIV ჩემპიონატში იგი უკანასკნელ ადგილს იყოფდა, დღევანდელი მისი მაღალი ადგილი უდავოდ დიდი გამარჯვებაა. რასაკვირველია, ჩვენ ყველას გვიხილავდა

ჩემპიონია

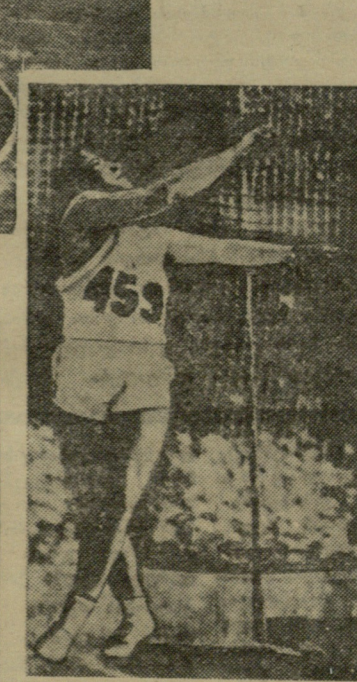

როგორ ხარ?

სურათზე: ო. ფიკოტოვა, მარჯვნივ — ბ. კონოლი.

მეგი ყურადღება მძღოლსობას

თელავში მძღოლსობის განვითარების კარგი შესაძლებლობანი არიან. აქ მრავალადაა კარგი მონაკლებები მქონე ახალგაზრდობა, რომლებიც სისტემატური წვრთნის შედეგად შეიძლება მაღალი მაჩვენებლების მოპოვება. სამწუხაროდ, მათ წვრთნისათვის ნორმალური პირობები ჯერ კიდევ არაა შექმნილი. მძღოლსობა მოუწყობელია საბჭოთა სპორტის, სახტობა ორმოცი, სატელევიზიო სექტორები, ვასახდელი საშუალება. გარდა ამისა, თელავს არ ჰყავს მძღოლსობაში კვალიფიციური მწვრთნელები. რაიონულ გაზეთში რამდენიმეჯერ აღინიშნა ეს ფაქტი, მაგრამ მძღოლსობა არ გამოსწორებულა. მელთ ფიზკულტურის რესპუბლიკური კომიტეტის დახმარებას. გ. ჭინჭარაული

რომელი ოჯახი, უფრო ზუსტად, რომელი ცოლმკრული წყვილი არის მძღოლსობაში უძლიერესი? — არაერთხელ წამოჭრილა ეს ორიგინალური კითხვა. გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სპორტულმა უჭრნალმა „ტერ ლიპტატლემ“ მიმდინარე წლის მესამე ნომერში გამოაქვეყნა ცნობები მსოფლიოს სხვადასხვა

მისი მოხვედრა საზონატორისო ტურნირში, მით უმეტეს, რომ ამისი რეალური შანსები მას ჰქონდა, მაგრამ გურგენიძე ძალზე დიდი ძალა და ვერ შეძლო ძალების მობილიზება გადამწყვეტი შეხვედრისათვის.

14 თებერვალს რიგაში მეცნიერებათა სასახლის დარბაზში მოხდა საბჭოთა კავშირის XXV საჭადრაკო ჩემპიონატის სახეიმი დახურვა.

შეჯიბრების მთავარმა მსაჯულმა ვ. ვინოგრადოვმა გამოაცხადა ჩემპიონატის შედეგები და ჩემპიონის ოქროს მედალი გადასცა მ. ტალს. ვერცხლისა — ტ. პეტროსიანს, ხოლო ბრინჯაოსი — დ. ბრონშტეინს.

შემდეგ ჩემპიონატის მონაწილენი დაჯილდოვდნენ სპეციალური პრიზებით. ლატვიის სსრ მინიატურთა საბჭოს თავმჯდომარემ ვ. ლაციმსა მინისტრთა საბჭოს პრიზი გადასცა მ. ტალს, რიგის ფიზკულტურის საქალაქო კომიტეტის ვილდო მილო ტ. პეტროსიანს, რესპუბლიკური სპორტული გაზეთის „სპორტისა“ — დ. ბრონშტეინს, რიგა საქალაქო კლუბისა — ი. ავერბახს. ბ. გურგენიძემ, ლ. პოლუგაევს და ნ. კროიუსს — ლატვია ფიზკულტურის რესპუბლიკური კომიტეტის პრიზი გროსმაისტერებთან შეხვედრებში „აუკეთესო“ შედეგებისათვის. ტურნირში დასკნით ხუთ ტურში საუკეთესო შედეგისათვის ლატვიის რესპუბლიკური საქალაქო სექციის ვილდო გადაცა მ. ტალს, რომელმაც 4,5 ქულა მოაგროვა, ლ. პოლუგაევს კი მიიღო ახალგაზრდული გაზეთის „ბადომიუ იაუნტრენეს“ პრიზი — ოსტატს ტურნირში საუკეთესო შედეგისათვის.

ჩემპიონატში ულამაზესი პარტიისათვის მ. ჩიგორინის სახელობის ვილდო, რომელიც დააწესა საბჭოთა კავშირის ცენტრალურმა საქალაქო კლუბმა, გადაცა ბ. სპასის, ხოლო საუკეთესო პარტიისათვის, რომლისათვის პრიზი გამოჰყო სპორტსაზოგადოება „დაღუავას“ ცენტრალურმა საბჭომ, მიიღო ე. გელერმა.

ქვეყნის 46 ასეთი წყვილია შესახებ და ეს შედეგები ერთმანეთს შეადარა. როგორც ყურნალი აღინიშნავს, სრული ცნობების შეკრება საკმაოდ რთული გამოდგა. მძღოლსან ცოლქმართა რაოდენობა, ცხადია, ყოველ წელიწადს იზრდება და მათი ზუსტად დადგენა ძნელია.

მძღოლსობის ისტორიაში სამ წყვილს ხვდა წილად ოლიმპიური ჩემპიონობის პატივი. ესენი არიან: პაროლდ ოსბორნი (აშშ) და ეტელ კატერვუდი (კანადა). პ. ოსბორნი VIII ოლიმპიურ თამაშებზე, 1920 წელს, პარიზში და ე. კატერვუდი IX ოლიმპიურ თამაშებზე, 1924 წელს, ამსტერდამში, გახდნენ ოლიმპიური ჩემპიონები სიმაღლეზე ხტომაში; ემლი ზატოპეკი (ჩეხოსლოვაკია) და დანა ინგროვა (ზატოპეკოვა) 1952 წელს, ოლიმპიურ თამაშებზე, ჰელსინკში (ე. ზატოპეკი 5.000, 10.000 და მარათონულ რბენაში და ინგროვა — შუბის ტყორცნაში); პაროლდ კონოლი (აშშ) და ჩეხოსლოვაკელი ოლდა ფიკოტოვა (ოლიმპიურ თამაშებზე, 1956 წელს, მელბურნში, პ. კონოლი — ურის ტყორცნაში და ო. ფიკოტოვა — ბადროს ტყორცნაში). ცოლქმრებს შორის „დაუსწრებელი“ შეჯიბრების შედეგები ასეთია: 1. პაროლდ კონოლი (აშშ) — ურო — 68.54 მ 1.700 ქულა, ოლდა ფიკოტოვა (ჩეხოსლოვაკია) ბადრო — 53.69 მ — 1.107 ქულა — სულ 2.807 ქულა.

2. დერეკ იბოტონი (ინგლისი) 1 მილი — 3.572 — 1.444 ქულა, მადელეინა ვულერი (ინგლისი) 800 მ — 2.119 — 1.019 ქულა — სულ 2.463 ქულა.

3. ემლი ზატოპეკი (ჩეხ.) 10.000 მ — 28.542 — 1.371 ქულა, დანა ინგროვა (ჩეხ.) შუბი — 55.24 მ — 1.091 ქულა — სულ 2.462 ქულა.

ერთი დღის შესვენების შემდეგ რესპუბლიკური პირველობის ასპარეზმა ისევ კოხტა გორაზე გადაინაცვლა. საბავირო გზა მთისწვერზე აგროვებდა შეჯიბრების მონაწილეებს სწრაფდამგებაში, რომელიც სპორტლიანად ითვლება ერთ-ერთ ულამაზეს სახეობად სამთო სპორტში. საკმაოდ რთული იყო ვაჟთა 1.400-მეტრიანი ტრასა.

ვაჟთა სტარტზე 31 სპორტსმენი გამოვიდა. აქ გამარჯვების ძირითადი პრეტენდენტები იყვნენ ბორჯომელი სპორტსმენი ვ. კობტონაშვილი, ი. ჯანგობეგოვი და თბილისელები ვ. კობანაშვილი, გ. ჯაფარიძე და ო. ხვედელიძე, მათ შორის სტარტი პირველად აიღო ვ. კობტონაშვილმა, რომელმაც საკმაოდ მაღალი სისწრაფე — საათში 62 კმ განავითარა და დისტანცია 1 წუთითა და 36 წამში დაამთავრა.

არ გაუმართლა პირველობის პრეტენდენტებს გ. ჯაფარიძეს და ი. ჯანგობეგოს, რომლებიც დაეცნენ. პირველმა შეჯიბრება დასტოვა, წაიღო მეროზე დაპარაგ; ძვირფასი წამებში. თავისი უსტატობა ერთხელ კიდევ ცხადყო საქართველოს ჩემპიონმა, სლოლოში ს. კობანაშვილმა, რომელმაც ამ შეჯიბრებაში მეორე ადგილი მოიპოვა — 1.39,3.

გუნდურ ჩათვლაში გამარჯვების შანსები თბილისელთა მხარეს იყო, მაგრამ ამის გამო, რომ ერთმა მონაწილემ, ო. გოციირიძემ მეოთხე საკონტროლო კარი გაწოტოვა და შეჯიბრებიდან მოიხსნა, გუნდმა ბოლო ადგილზე გადაინაცვლა. პირველობა მიეკუთვნა ბორჯომელ სპორტსმენებს.

არანაკლებ საინტერესოდ წარიმართა ქალთა სწრაფდამგება. ზართალია, საგრძობლად მეტი იყო მათი სისწრაფე, მაგრამ იათ ტრასაზე გამოსვლა, როგორც ამ დღეს იყო, გამძლეობასა და მაღალ ტექნიკას საჭიროებდა. კარგა ხანს საუკეთესო შედეგი — 2.24,6 ჰქონდა თბილისის გუნდის წარმომადგენელს ქ. ბანდურს. მაგრამ აი, სტარტზეა ბაჟურიანელი მოსწავლე. საქართველოს ჩემპიონი სლოლოში ლ. გოგოლაძემ ამ შესანიშნავი მომავლის მქონე გოგონამ აჩვენა 2.15,5 წამი, და ძხოლოდ მეტად მსუბუქი წონის გამო დაუთმო ჩემპიონობა სწრაფდამგებაში თბილისელ ნაისიუკა — 2.14,1.

მსაჯთა კოლეგიამ გადაწყვიტა შეჯიბრების უკანასკნელ დღეს ამანათობენი ჩვეულებრივად ადრე,

დილის 9 საათზე დაეწყო, რადგან ნაშუადღევს მოსალოდნელი სითბო თოვლს გააღებდა და შეჯიბრება გაძნელებოდა. მართლაც, ამ დღის შედეგები მნიშვნელოვნად აღმატებოდა წინა დღის შედეგებს. ამანათობების სტარტი და ფინიში „იიგორას ველზე“ მოეწყო. ვაჟთა შეჯიბრების (4x10 კილომეტრზე) პირველ ეტაპზე თავიდანვე დაწინაურდა თბილისის გუნდის წარმომადგენელი შ. კობანაშვილი, რომელმაც კვალდაკვალ ზისდევდა ბორჯომელი ნ. თვუტია, სამაგიეროდ, მეორე ეტაპზე ი. საკს გაასწრო ვ. მიქაბერიძემ და პირველმა შეახო ხელი თანაგუნდელ ს. ჯეიორანაშვილს. თბილისელმა აშუარა დამარცხების წინაშე დადგნენ. მაგრამ მთავარმა მსაჯულმა სტარტზე გამოიძახა ბორჯომისა და ახალქალაქის წარმომადგენლები და განუცხადა, რომ შეჯიბრების წესების დარღვევისათვის ამანათის არასწორი გადაცემა გუნდები მოიხსნენ შეჯიბრებიდან. ვ. სუხანოვმა (თბილისი) საკმაოდ მაღალ ტემპში (34 წუთი და 54 წამი) დაამთავრა უკანასკნელი ეტაპი, რითაც უზრუნველყო გუნდის გამარჯვება.

სხვაგვარად წარიმართა ქალთა ამანათობენი 4x5 კილომეტრზე. პირველ ორ ეტაპზე შეჯიბრებას თბილისელი სპორტსმენები ზ. კორჩაგინა და თ. დიაკონაშვილი ლიდერობდნენ. მესამე ეტაპზე ლიდერობა ხელთ იგდო ბორჯომის გუნდის წევრმა ქ. ჯეიორანაშვილმა, მაგრამ ეს იყო მათი უკანასკნელი წარმატება. მეოთხე ეტაპზე როლოს სათავეში ჩაუდგა თბილისელი ვ. გავა, რომელმაც თავის მონაკვეთზე აჩვენა პირველ თანრიგზე უკეთესი შედეგი (51 კილომეტრი გაიარა 20 წუთსა და 51 წამში) და პირველმა დაამთავრა ამანათობენი. გამარჯვებულთა დროა 1.34,41. მეოთხე ეტაპზე ბორჯომისა გაასწრო აჟარის გუნდმაც და დაიკავა მეორე საპრიზო ადგილი.

ამ დღეს გამართა შეჯიბრება 45-მეტრიის ტრამპლინიდან ხტომაში. აქ ორი ცდის გაშში უძლიერესის სახელი მოიპოვა ზ. თვუტია (თბილისი), რომელმაც პირველი ცდის შედეგი 44,5 მ, 0,5-ით გააუმჯობესა მეორე ცდაზე და მოაგროვა 211,5 ქულა. მომდევნო ადგილებზე გამოვიდნენ ჯ. თვუტია და პ. ჩუპკო (ორივე ბორჯომის გუნდიდან).

გ. სამსონაძე, ო. გელაშვილი, ჩვენი სპეც. კორ.

„ბ“ კლასში ითაგაგაგაენ სვულენგთა გუნდები

12 და 13 თებერვლი საქართველოს ფრენბურთელთა შესარჩევი ტურნირის დასკვნითი დღეები იყო. განსაკუთრებით დრამატული იყო არმიელ და აჟარის ფრენბურთელ ვაჟთა შეხვედრა შეჯიბრების უკანასკნელ დღეს. არმიელმა ორი პარტიის შემდეგ ანგარიში მიჰყავდათ — 2:0. შემდეგ თამაშში გარდატეხა მოხდა, აჟარელმა სპორტსმენებმა მთლიანად ხელთ იგდეს ინიციატივა და ზედხედ დამაჯერებლად მოიგეს სამი პარტია — 15:2, 15:8, 15:11. ფიზკულტურის ინსტიტუტის ვაჟთა გუნდმა ადვილად დაამარცხა აფხაზეთის ფრენბურთელები, პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტებმა კი მხოლოდ გადამწყვეტ პარტიაში სძლიეს რკინიგზელი კოლეგები.

უკანასკნელ დღეს ქალთა შორის განათლების განყოფილების სპორტსმენებმა ანგარიშით 3:2 გამარჯვეს აფხაზეთის წარმომადგენლებზე, ხოლო ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტებმა — განათლების ფრენბურთელებზე. პოლიტექნიკური ინსტიტუტის გუნდმა შედარებით ადვილად დაამარცხა გორელი მეტოქეები — 3:1.

ამრიგად, შეაჩრევე ტურნირში ყველა შეხვედრა დაუმარცხებლად ჩაატარეს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ქალთა და ფიზკულტურის ინსტიტუტის ვაჟთა გუნდებმა, რომლებმაც „ბ“ კლასში საბჭოთა კავშირის პირველობაზე მონაწილეობის უფლება მოიპოვეს.

ფ. ლეონიძე

საბჭოთა კავშირის წყვილია შორის (46 წყვილიდან ცნობებში მოხსენებულია სსრკ-ს 13 ასეთი წყვილი) მეშვიდე ადგილზეა ვლადიმერ ბაგევი (1.500 მ) და თამარა ტიშკეიანი (ბირთვი) — 2.286 ქულა; ოტო გრიგალა (ბადრო) და მარია პისარევა (სიმაღლე) — მე-11 ადგილზე — 2.255 ქულა. იური ლიტუევი (400 თარჯბენი) და ვალენტინა ბოგდანოვა (აგრძეზე ხტომა) — მე-12 ადგილზე — 2.252 ქულა და ა. მ.

ჩვენი რესპუბლიკიდან ამ სტატუსის ტურნირში ცნობებში მოხვდა ორის დიჩკუვი (ჭოყით ხტომა) და ნინო დუმბაძე (ბადროს ტყორცნა), რომელთაც 1.907 ქულით 44-ე ადგილი აქვთ.

აქვე აღსანიშნავია, რომ ვაჟთა შორის ყველზე მეტი ქულათა აკადემია აქვს მიღებული პ. კონოლის (1.700), ქალთა შორის კი ნ. დუშბაძეს (1.162 ქულა).

ლ. გიორგაძე

Advertisement for 'M. Vichaykovskaya' and 'S. Kononova' featuring stylized signatures and decorative elements.

კარგა ხანია, რაც სპორტის მკვლევართა ყურადღება მიიპყრო ქართული ჭიდაობის ისტორიამ. უკანასკნელ ხანებში მრავალი საინტერესო მასალა გამოქვეყნდა საქართველო სტრუქტურული მოქიდავების შესახებ. სპორტულმა გაზომვამ მრავალი სტატია მიუძღვნა ქართველ ფალანგებს.

მაგრამ აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ მოქიდავეთა შესახებ გამოქვეყნებული სტატიების ავტორები ძირითადად მესხიერებას ან გადმოცემებს ემყარებიან, რაც ხშირ შემთხვევაში არაა სარწმუნო. ავტორთა მეორე ნაწილი კი პრესაში ან წიგნებში მიმოხილულ დაბეჭდილ მასალებს ეყრდნობა, რაც უფრო საიმედო

და ზუსტია (თუმცა ზოგჯერ ეს მასალებიც ერთმანეთის საწინააღმდეგო და ტენდენციურია). ქართული ჭიდაობის თემაზე მომუშავე ავტორთაგან, სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ არავინ დაინტერესებულა თვალის გადავლო იმ დოკუმენტური მასალებით, რომლებიც ქართული ჭიდაობისა და მოქიდავეთა ისტორიისათვის უპირატეს ხელნაწილად წყაროებს წარმოადგენენ. ჩვენ მხედველობაში გვაქვს სახელმწიფო საცდევსა და კერძო პირთა კარადებში ჩაკეტილი დოკუმენტური მასალები, რომლებიც მოუთმენლად ელიან დღის სინათლეს.

მრავალთა შორის აღსა-

ნიშნავია ნესტორ ესებუას უცხოეთში, კერძოდ, საფრანგეთში მოგზაურობის დღიური, რომელიც დღემდე ინახება აწ განსვენებულ იოსებ ამედაშვილის არქივში. საჭიროა დროულად მიექცეს ყურადღება ქართული კულტურის მოამაგის დაუღალავი შრომით შეგროვილ მასალას.

არა ნაკლებ საინტერესოა იმ სურათების გამოშვებულება, რომლებიც ფოტოგრაფ ერმაკოვის მიერაა გადაღებული და შეგროვებული. ეს იშვიათი კოლექცია საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმშია დაცული. მასში გახსენილია XIX საუკუნეში შემორჩენილი ქართული ხალხური თამაშების ამსახველი სურათები.

ბი. აქა-იკ გვხვდება მოქიდავეთა ფოტოები, მოიხივება აგრეთვე ზოგიერთი ფალანგის პორტრეტი. ჩვენის აზრით, ამ ფოტოსურათების გამოქვეყნება ინტერესს მოკლებული არ იქნება. ამიტომ, ჯერჯერობით ჩვენ ზოგიერთ მათგანს ვბეჭდავთ. პირველი და მეორე სურათი აღმოვაჩინეთ ერმაკოვის კოლექციის მხედველობაში. პირველი სურათს ბოლოში მიწერილი აქვს „ქართველი მოქიდავეები“, მესამე — „ქართველი მოქიდავე“. ამ ფოტოებზე გამოსახული პირების ვინაობა უცნობია. სრული შესაძლებელია ისინი მეორეხარისხოვანი მოქიდავეები არიან. ანდა შე-

იპონიის ტანმოვარჯიშითა და სპორტით განვითარებისათვის

იპონიის ტანმოვარჯიშითა და სპორტით განვითარებისათვის

იპონიის ტანმოვარჯიშითა და სპორტით განვითარებისათვის

სმობები ავსკალიდია

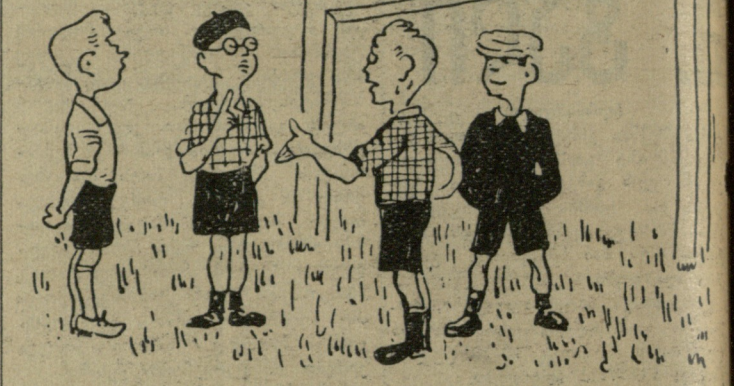
როგორც მელბურნიდან იტყობინებან, აქ ჩატარდა შეჯიბრება რბენაში 1 მილზე (1609 მ). ბრწყინვალე შედეგი აჩვენა 19 წლის მძღვისანა პ. ელოტმა, რომელმაც დისტანცია გაიბრინა 3 წუთსა და 58,7 წამში. ეს შედეგი მხოლოდ 0,7 წამით ჩამორჩება ოფიციალურ მსოფლიო რეკორდს, რომელიც ეკუთვნის ავსტრალიელ სტაიერს ჯ. ლენდის.

ფიზკულტურა და სპორტი

კორეის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობისა და კულტურის ყველა დარგის განვითარებისათვის ერთად, აღმავლობის გზაზე ფიზიკური კულტურა და სპორტიც.

ფიზკულტურისა და სპორტის დარგში კადრის მუშაობა მომზადების მიზნით მთავრობამ დააარსა ფიზკულტურის ფაკულტეტები ფხენიანის პედაგოგიურ და სანიუეს სამსწავლებლო ინსტიტუტებში, აგრეთვე მოსამზადებელი კურსები ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტში.

რესპუბლიკაში 6.200 სპორტული კოლექტივია, რომლებშიც გაერთიანებულია 420.000-ზე მეტი ახალგაზრდა, რომელთა განვითარებაში სპორტული კლუბები და სპორტიზო იარაღები. უკვე 1956 წელს შეიქმნა საზოგადოებრივი სპორტული ორგანიზაციები და საუწყებო სპორტული საზოგადოებები. გასული წლის სექტემბერში ფხენიანში გაიხსნა ხუთი,

— მე ფეხბურთს არ ვთამაშობ. იმიტომ, რომ ბეცი ვარ და არც წესები ვიცი.
— ძალიან კარგი, მსაჯად გამოდგები!
(ქურნალი „ნაროდნაია რუმინია“)

ხოლო ყოველ პროვინციულ ცენტრში იხსნება თითო სპორტული კლუბი. მთო ნორმების ჩაბარების მოძრაობაში, რომელიც 1948 წელს დაიწყო, მონაწილეობას ღებულობენ საბრწყინველო საწარმოების, სასწავლებლებისა და სოფლის მეურნეობის კოაპერატივების ახალგაზრდები. 1956 წელს რესპუბლიკაში მხოლოდ შვიდი სპორტის ოსტატი იყო, ამჟამად კი მათი რიცხვი 17-ს აღწევს.

1956 წლის პირველ ნახევარში ჩატარებულ იქნა 12 დიდი ღონისძიება, მათ შორის: ნოციფურავთა რესპუბლიკური შეჯიბრება, მოთხილამურეთა შეჯიბრება, ახალგაზრდობის კროსი, კორეის სტუდენტთა სპარტაკიადი, პიონერ ფიზკულტურეთა ფესტივალი, საშუალო სკოლებისა და ტექნიკუმების მოსწავლეთა სპარტაკიადი. სპორტის ეროვნულ სახეობათა სპარტაკიადი და ა. შ.

შენარჩუნებისა და განვითარებისათვის ეროვნული სპორტის ტრადიციული სახეობანი. ყველგან იმართება შეჯიბრებები არა მარტო ერთ-ერთ სპორტში — პირიში და სპარტაკიადებში, არამედ მშვიდლოაობაში და ფიცარზე ხტომაში.

კორეელი სპორტსმენები სულ უფრო სრულყოფენ თავიანთ სპორტულ მიღწევებს. 1955 წელს დამყარებულ იქნა რესპუბლიკის ახალი რეკორდები სპორტის 32 სახეობაში. ხოლო 1957 წლის პირველ ნახევარში კი — 30 სახეობაში. განსაკუთრებით თვალსაჩინოა სპორტსმენთა ტექნიკური ზრდა კალათბურთში, ფრენბურთისა და მაგიდის ჩოგბურთში. ახალგაზრდობისა და სტუდენტთა ფესტივალზე 1955 წელს, კორეელ ფრენბურთელ ქალთა გუნდმა „ჯგუფი“ მეხუთე ადგილი დაიკავა, ხოლო კალათბურთელ ქალებმა — „ბ“ ჯგუფში პირველი ადგილი. კორეელი სპორტსმენები ხალა უკვე ხშირად გამოდიან სპორტთაშორისო შეჯიბრებებში, ძლიერდება მეგობრული ურთიერთობა საბჭოთა კავშირის, ჩინეთისა და სხვა სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკების სპორტსმენებთან.

მარშან მოსკოვში ჩატარებულ ახალგაზრდობის მეექვსე მსოფლიო ფესტივალზე მძღვისანაში სპორტის ოსტატმა პაკ გურამ 800 მეტრზე რბენაში დაიკავა პირველი ადგილი, ხოლო 1500 მეტრზე — მესამე ადგილი. კორეელმა ტანმოვარჯიშე ქალებმა პირველი, მეორე და მესამე ადგილები დაიკავეს ორ ელზე, ღერზე და თავისუფალ ვარჯიშში. ფხენიანის სამედიცინო ინსტიტუტის სტუდენტს ო სენ ბეკს პირველს მიეკუთვნა ძალოსნობაში, ხოლო ფხენიანის პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდენტს ხან სან რენს — მეორე ადგილი ჭიდაობაში. კარგი შედეგები ჰქონდათ აგრეთვე ლიუ ვეებს.

კორეელ სპორტსმენთა წარმატებები დღითიდღე ცნობილი ხდება არა მარტო კორეაში, არამედ მსოფლიო ფარგლებს გარეთაც.

გ. ჭელიძე

საძლია ფოტოგრაფმა კოლექციის შედგენის პროცესში მოქიდავის ტიპურად სრულიად უცხო პირები გამოიყენა. ამის გამოკლებასა და დადგენას ჭიდაობის თემაზე მომუშავე კომპენტენტურ პირებს მივანდობთ. მომდევნო სურათს ერმაკოვის კოლექციის მე-60 ალბომის მესამე გვერდზე შევხვდებით. სურათს ბოლოში ერმაკოვის მიერ მიწერილი აქვს „მოქიდავე

გლდანელი“ (მარცხნივ). განთქმული ფალანგის ცნობილი და გამოქვეყნებული სურათებთან შედარებით დაჯერებული, რომ ფოტოზე ნამდვილად კულა გლდანელია აღბეჭდილი. როგორც ჩანს, ჯერ კიდევ ახალგაზრდა ფალანგის, უცნობ, შესაძლოა ახლო ნათესავთან ან თანასოფელთან ერთად გადაუღია ეს ფოტოსურათი.

ლო მომავლისათვის ჩვენს მიერ გამოსაქვეყნებლად მომზადებული ფოტოებიდან უსათუოდ გამოსადევი და ამავე დროს საინტერესო იქნება ქართული ჭიდაობის თემაზე დაწერილი ვრცელი და საფუძვლიანი ნაშრომისათვის,

ა. ცამცივილი

რედაქტორი ი. უზულაძე